Souhrnná teritoriální informace:

Rumunsko

Zastupitelský úřad Bukurešť 23. 10. 2026 10:44

Rumunsko je poloprezidentskou republikou a má dvoukomorový parlamentní systém. Senát (horní komora) má 136 křesel a Poslanecká sněmovna (dolní komora) 330. Obě komory jsou voleny přímo, na čtyřleté funkční období ze 43 vícečlenných volebních obvodů zahrnujících 41 krajů a hlavní město Bukurešť. Hlavou státu je prezident. V zemi žije přes 19 milionů obyvatel.

Rumunsko od vstupu do EU dosáhlo značného pokroku díky ekonomické konvergenci s EU doprovázenou modernizací průmyslu a zaváděním nových technologií. V současnosti však ekonomika čelí kombinaci strukturálních i krátkodobých tlaků. Klíčovým problémem je vysoká inflace a drahé energie, které snižují reálné příjmy a spotřebu. Současně probíhá fiskální konsolidace kvůli vysokému rozpočtovému deficitu přes 6 % HDP, což znamená vyšší daně a omezení výdajů. Ekonomiku dále brzdí téměř nulový růst, slabší domácí poptávka, rostoucí zadlužení a nejistota investorů spojená s geopolitikou i domácí politikou. Ne příliš příznivý je demografický vývoj. V rámci populace klesá podíl lidí v produktivním věku. Konkurenceschopnost hospodářství je stále založena na nízkých nákladech a mzdách. V roce 2025 dosáhl HDP na obyvatele v paritě kupní síly přibližně 50 tisíc USD. Očekávání růstu HDP v roce 2026 aktuálně hovoří pouze o cca 0,1 %, tedy o faktické stagnaci ekonomiky.

Základní údaje	
Hlavní město	Bukurešť
Počet obyvatel	19,04 mil.
Jazyk	rumunština
Náboženství	pravoslaví 85,3 %, katolicismus 4,5 %, protestantismus 3 %,
Státní zřízení	poloprezidentská republika
Hlava státu	Nicuşor DAN
Hlava vlády	Luca Niculescu
Název měny	Rumunský lei (RON)
Cestování	
Časový posun	+1 hod.
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	RNDr. Martin Košatka
Ekonomický úsek	Mgr. David Vondráček
Konzulární úsek	JUDr. Ivo Svoboda

Nadále přetrvávajícími problémy jsou slabé instituce, nedostatek kvalifikovaných pracovních sil a zranitelnost vůči přírodním rizikům a změně klimatu. Rumunsko však dosáhlo pozoruhodných úspěchů ve snižování chudoby a nerovnosti navzdory řadě negativních bezprecedentních vlivů, a to zejména pandemie COVID-19 a následné ruské invaze na Ukrajinu. Aktuální čerpání fondů EU v letech 2025 - 2026 dosahuje u kohezích fondů (na období 2021–2027) přibližně 17 % z celku a u fondů spojených s realizací plánu obnovy a udržitelnosti (RRF/PNRR) je vyplaceno přibližně 38 %.

CzechTrade	Ing. Vojtěch Rejmíš
Czechinvest	ne
Ekonomika	**2025**
Nominální HDP (mld. USD)	429,22
Hospodářský růst (%)	0,62
Inflace (%)	7,33
Nezaměstnanost (%)	6,07

Rumunsko, jako 13. největší ekonomika EU, patří k významným obchodním partnerům Česka v jihovýchodní Evropě. Z hlediska českého vývozu je tato země na 14. místě. V dovozu do Česka Rumunsko zaujímá 18. místo. Růstový potenciál a příležitosti pro české firmy se očekávají v sektoru e-commerce, v němž si Rumunsko stabilně udržuje vysokou dynamiku nehledě na celkovou stagnaci ekonomiky. Potenciál je rovněž v energetice, zejména v souvislosti s dalším přechodem na obnovitelné zdroje, dále pak v dopravní infrastruktuře, vč. "smart cities", potravinářství, ICT a kyberbezpečnosti, obranném, automobilovém průmyslu, zdravotnictví, farmacii a zemědělské technice. Příležitosti nabízí také udržitelné technologie pro těžbu nerostných surovin zahrnutých Evropskou komisí mezi kritické suroviny, zejména pak měděné a manganové rudy a grafitu.

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
1.2 Zahraniční politika země
1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu:

Rumunsko (România)

Systém vládnutí:

Rumunsko je parlamentní demokracie a poloprezidentská republika. Parlament je dvoukomorový; volební období obou komor je čtyřleté. Po volbách v prosinci 2024 bylo zvoleno 331 poslanců a 134 senátorů. Zákonný počet křesel činí 331 v Poslanecké sněmovně a 136 v Senátu. Předsedou Poslanecké sněmovny je Sorin Grindeanu, předsedou Senátu Mircea Abrudean.

Prezidentem je Nicuşor Dan a předsedou vlády Luca Niculescu. Každá ze 41 žup má župní radu a prefekta; Bukurešť má zvláštní postavení jako hlavní město.

Politická situace:

Po parlamentních volbách v prosinci 2024 vznikla vláda vedená Sociálnědemokratickou stranou (PSD) ve spolupráci s Národní liberální stranou (PNL) a Demokratickým svazem Maďarů v Rumunsku (UDMR); v roce 2025 se k vládní koalici připojil také Svaz záchrany Rumunska (USR). Po odchodu PSD z koalice byla vláda Ilieho Bolojana svržena 5. května 2026 hlasováním o nedůvěře. Následovalo přibližně půl roku politického patu a neúspěšných pokusů sestavit novou vládu.

Dne 20. října 2026 parlament schválil menšinovou vládu Luca Niculesca poměrem 280 hlasů pro a 58 proti. Kabinet tvoří zástupci PSD a nezávislí; jeho hlavními úkoly jsou obnovení politické stability, příprava rozpočtu na rok 2027 a pokračování ve snižování rozpočtového deficitu.

Složení nynější rumunské vlády v demisi:

- Luca NICULESCU – předseda vlády (nezávislý)
- Marian NEACŞU – místopředseda vlády a ministr vnitra (PSD)
- Ştefan-Ovidiu POPA – ministr dopravy a infrastruktury (PSD)
- Alexandru NAZARE – ministr financí (nezávislý)
- Sebastian-Dănuţ NECULAESCU – ministr zahraničních věcí (nezávislý)
- Radu MARINESCU – ministr spravedlnosti (PSD)
- Ştefan-Radu OPREA – ministr národní obrany (PSD)
- Daniel-Cătălin ZAMFIR – ministr hospodářství, digitalizace, podnikání a cestovního ruchu (PSD)
- Costinel-Bogdan DUMITRU – pověřený ministr pro digitalizaci a umělou inteligenci (nezávislý)
- Dumitru CHISĂLIŢĂ – ministr energetiky (nezávislý)
- Florin-Ionuţ BARBU – ministr zemědělství a rozvoje venkova (PSD)
- Natalia-Elena INTOTERO – ministryně životního prostředí, vod a lesů (PSD)
- Marcel-Alexandru STOICA – ministr rozvoje, veřejných prací a správy (PSD)
- Alexandru-Mihai GHIGIU – ministr investic a evropských projektů (PSD)
- Petre-Florin MANOLE – ministr práce, rodiny, mládeže a sociální solidarity (PSD)
- Alexandru-Florin ROGOBETE – ministr zdravotnictví (PSD)
- Valentin-Sorin COSTREIE – ministr školství a výzkumu (nezávislý)
- Sorin-Gabriel IONESCU – pověřený ministr pro předuniverzitní vzdělávání (PSD)
- Ioana-Ruxandra-Victoria CIOCAN – ministryně kultury (nezávislá)

Aktuální složení rumunské vlády lze průběžně ověřit na vládních stránkách.

1.2 Zahraniční politika země

Rumunsko je jednoznačně orientováno na evropskou a euro-atlantickou spolupráci. Ve všech podstatných aspektech zahraniční politiky vládne na politické scéně převažující konsensus. Země podporuje evropskou integraci. K evropským otázkám přistupuje konstruktivně a snaží se začlenit do hlavního evropského proudu. Podporuje další rozšiřování EU. Napomáhá slaďování postojů kandidátských zemí s EU, klade důraz na pokrok v reformách právního státu a strategickou komunikaci. Země je od roku 2007 členem EU, od roku 2004 členem NATO. Od 1. 1. 2025 se stala plnohodnotným členem Schengenského prostoru.

Rumunsko odsuzuje agresi Ruska proti Ukrajině a podporuje protiruské sankce. Ruská invaze na Ukrajinu iniciovala navýšení výdajů na obranu ze státního rozpočtu Rumunska z dřívějších 2 % na 2,5 % HDP. Prioritou v kontextu nových hrozeb se stalo posilování energetické nezávislosti země, a to zejména formou rozvoje obnovitelných a jaderných zdrojů energie. Rumunsko se zaměřilo na posílení obrany na východním křídle NATO.

Kromě podpory Ukrajiny podporuje i Moldavsko, které čelí uprchlické vlně a dalším potížím. Jeho specifickou prioritou v tomto kontextu je podpora unijní integrace Moldavska. Její způsob a tempo by se v souladu s dlouhodobými pozicemi Rumunska neměli odlišovat od obdobných charakteristik v případě Ukrajiny.

Zahraničněpolitickou prioritou Rumunska jsou vztahy s USA. V roce 2011 byla mezi Rumunskem a USA podepsána deklarace o strategickém partnerství. V říjnu 2020 podepsali ministři obrany Rumunska a USA plán spolupráce v oblasti obrany na období 2020–2030, který odráží společné obranné cíle a zájmy, jako je modernizace obranného sektoru a bezpečnost v černomořské oblasti, posílení spolupráce v oblasti kybernetické bezpečnosti, odolnosti a pomoci při modernizaci ozbrojených sil. Jednou ze stále nenaplněných zahraničněpolitických priorit po vstupu Rumunska do NATO a EU je i dosažení členství v OECD. Kandidátský status má od ledna 2022, „cestovní mapu“ obdrželo v červnu 2022 a v prosinci téhož roku předložilo počáteční memorandum stanovující vlastní vyhodnocování a srovnávání rumunské legislativy, politik a postupů se všemi právními nástroji OECD. Na začátku roku 2026 mělo 18 z 25 předvstupních hodnocení. Rumunsko je členem Organizace pro černomořskou ekonomickou spolupráci (BSEC). V roce 2020 v ní zastávalo předsednickou funkci, jejímž cílem bylo zvýšit profil a význam organizace, vyřešit institucionální problémy, posílit projektově orientovaný přístupu BSEC a zajistit kontinuitu a podstatný pokrok při provádění cílů stanovených v Hospodářské agendě k posílení partnerství BSEC z roku 2012. K dalším prioritám patřilo posílení podnikatelské dimenze a odvětvové spolupráce se zvláštním důrazem na klíčové oblasti pro udržitelný hospodářský rozvoj regionu, a to dopravu a propojení, životní prostředí, změnu klimatu a udržitelnou konkurenceschopnost.

Rumunsko patří ke klíčovým hybatelům tzv. Bukurešťské devítky (B9) jako platformy pro koordinaci podpory Ukrajině v reakci na ruskou agresi. Jeho role v tomto uskupení je nadprůměrně aktivní. V květnu 2026 hostilo summit v Bukurešti. Rumunsko je rovněž členem Iniciativy tří moří (3SI) a aktivním zastáncem jejího rozvoje. Cíle 3SI dostaly nový impuls výběrem prioritních projektů, podporou propojení zejména na ose Sever-Jih, a to nejen v oblasti dopravy, energetiky a digitálního průmyslu nebo stimulováním ekonomik zúčastněných zemí.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel:

19 053 815 (k 1. lednu 2023). Hustota obyvatel: 83 na 1 km²

Ve srovnání s předchozím sčítáním v roce 2011 tak počet obyvatel klesl o 1,1 milionu. Téměř 43 % populace je ekonomicky aktivní. Téměř 94 % ekonomicky aktivních lidí bylo v době posledního sčítání zaměstnáno. V roce 2011 ekonomicky aktivní obyvatelstvo tvořilo téměř 46 % celkové populace.

Složení dle pohlaví:

- muži – 48,5 %
- ženy – 51,5 %

Demografie:

Ve městech žije 73,6 % obyvatel. Pokračuje stárnutí populace, 23,5 % obyvatel tvořili lidé ve věku 65 let a více (průměr EU je 21,1 %) a průměrný věk stoupl na 45,2 roku. Průměrná délka života je 73,6 roku, úmrtnost dosáhla 18,4 zemřelých na 1000 obyvatel, porodnost 8,8 novorozenců na 1000 obyvatel.

Národnostní složení:

V posledním sčítání obyvatel se své etnicitě se vyjádřilo 16 568 900 respondentů. Z nich 89 % se hlásilo k rumunské národnosti (14 801 400 obyv.), 6 % k maďarské (1 002 200 obyv.) a 3,6 % k romské (569 500 obyv.). Národnostní menšiny s více než 20 tisíci příslušníky tvořili Ukrajinci (45 800), Němci (22 900) a Turci (20 900), dále pak Lipované, Tataři, Srbové, Slováci, Bulhaři, Chorvati, Řekové, Italové, Židé, Češi a další.

K české národnosti se přihlásilo 1 576 osob. Ke slovenské 10 232 osob. Česká populace v Banátu se dlouhodobě zmenšuje kvůli postupnému odchodu českých krajanů, většinou do Česka. Odchod způsobují náročné životní podmínky na relativně zaostalém horském venkově s nedostatkem pracovních příležitostí.

Zdejší Češi a Slováci byli od roku 1990 do roku 2024 organizováni v Demokratickém svazu Slováků a Čechů v Rumunsku. V závěru roku 2024 se česká komunita od uvedeného svazu oddělila a zformovala Fórum Čechů v Rumunsku jako nový krajanský spolek. Jeho předsedkyní je K. Šembera. Jako představitel české menšiny v rumunském parlamentu je od prosince 2024 zastoupen Š. Bouda.

Náboženské složení:

Příslušnost k církvi deklarovalo 16 397 300 lidí. Z nich 85,3 % deklarovalo příslušnost k pravoslaví, dalších 4,5 % se prohlásilo za římské katolíky a 3 % za protestanty. Velmi minoritními jsou věřící hlásící se k řecko-katolické církvi (0,7 %), dále pak babtisté (0,6 %), adventisté sedmého (0,4%) a muslimové (0,4 %).

2 Ekonomika

Podkapitoly:

2.1 Základní údaje
2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
2.3 Bankovní systém
2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

Postupné zpomalování ekonomického růstu se nejvíce projevilo v roce 2024, kdy ekonomika vzrostla o pouhých 0,8 %. Ztráta dynamiky růstu byla nejvíce patrná v maloobchodních tržbách, v průmyslu a ve službách. Negativní dopad měly přísnější podmínky úvěrování průmyslu a obchodu, nevýrazné zpomalování růstu inflace a v mezinárodním kontextu i utlumený růst u zahraničních obchodních partnerů.

Zpřísnění měnové politiky a podmínek financování vedlo k výraznému zpomalení růstu soukromých úvěrů s negativním dopadem na soukromé investice. V kontextu posledně uvedeného jistou garanci stabilního růstu však nadále poskytovaly investice do veřejné infrastruktury financované z fondů EU.

Nepříznivý byl vývoj ve sféře veřejných financí. Předvolební výdajové excesy v kontextu prezidentských a parlamentních voleb v závěru roku posunuly rozpočtový schodek na 8,7 % HDP. Nadměrné rozpočtové utrácení vedlo ke zrychlení nárůstu veřejného dluhu, který na konci roku 2024 dosáhl 53,7 % HDP.

Domácí poptávka se v roce 2024 stále více pokrývala na úkor dovozu. To vedlo k výraznému oživení dovozu a zvýšení schodku běžného účtu platební bilance.

Dříve nastartovaný nepříznivý inflační vývoj se v roce 2024 podařilo utlumit jenom částečně. Roční růst spotřebitelských cen tak dosáhl necelých 5,6 %. Nejvíce se na tom podepsalo zejména výrazné zvyšování mezd a rostoucí ceny energií. Jádrová inflace přesáhla 5,6 % ročně. Kvůli uvedenému inflačnímu vývoji se velmi pravděpodobně ani v roce 2025 nepodaří splnit cíl centrální banky, a to 2,5 % (±1 procentní bod). To komplikuje měnovou politiku. Trh práce zůstal v roce 2024 relativně stabilní s prosincovou nezaměstnaností 5,2 %.

Rumunsko je čistým vývozcem elektrické energie. Přibližně třetina vyrobené energie pochází z obnovitelných zdrojů, většinou z vodních elektráren. Jedinou jadernou elektrárnou je elektrárna Cernavodă. Země má též jednu z největších rafinérských kapacit ve východní Evropě a v roce 2027 zahájí těžbu zemního plynu v Černém moři (projekt NeptunDeep s roční těžbou 8 mld. m³ plynu).

Struktura rumunského vývozu dle statistik INS: součástky do automobilového průmyslu, izolované vodiče, automobily, rafinovaná ropa, pšenice, pneumatiky z pryže, sedačky, kožená obuv.

Struktura rumunského dovozu dle statistik INS: strojírenské výrobky, elektrické přístroje, dopravní a strojírenské zařízení, minerální paliva, železné rudy a výrobky z oceli, léčiva, zdravotnické potřeby.

Prognózy:

- Moody's, Baa3, Negative, 9/2025 (zatím beze změny)
- Fitch, BBB-, Negative (potvrzeno v 2/2026)
- S&P, BBB-, Negative (potvrzeno v 5/2026)
- JCR, BBB, Stable (změna z negativního výhledu v 03/2026)

Ukazatel	2023	2024	2025	2026	2027
Růst HDP (%)	2,26	0,92	0,62	0,34	2,93
HDP/obyv. (USD/PPP)	46897,09	49653,89	51116,34	53075,86	56175,35
Inflace (%)	10,4	5,58	7,33	6,95	3,26
Nezaměstnanost (%)	5,57	5,43	6,07	6	5,75
Export zboží (mld. USD)	100,61	100,29	110,19	121,52	131,5
Import zboží (mld. USD)	131,93	136,47	146,74	153,24	164,42
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-31,33	-35,64	-36,42	-31,35	-31,84
Průmyslová produkce (% změna)	-2,95	-1,56	-0,88	2	2,8
Populace (mil.)	19,12	19,02	18,91	18,8	18,69
Konkurenceschopnost	55,34	53,47	56,64	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	3	3	3	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Veřejné finance	2025
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-7,61
Veřejný dluh (% HDP)	57,89
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-32,99
Daně	**2026**
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

Rumunsko v roce 2025 vykázalo rozpočtový schodek odpovídající 7,6 % HDP, což představuje mírné snížení oproti mimořádně vysoké úrovni roku 2024, avšak nadále jde o jeden z nejvyšších deficitů v EU. Pokračoval růst veřejného dluhu, jehož úroveň na konci roku 2025 dosáhla téměř 58 % HDP, a přiblížila se tak referenční hranici EU 60 % HDP.

Nepříznivý vývoj ve sféře veřejných financí byl nadále důsledkem výrazného růstu vládních výdajů v předchozím období, zejména v oblasti mezd ve veřejném sektoru, důchodů a investic. V průběhu roku 2025 však vláda přistoupila k prvním konsolidačním opatřením, včetně zvyšování daňové zátěže (např. základní sazba DPH z 19 na 21 %) a zpřísnění kontroly výdajů, s cílem stabilizovat fiskální vývoj a zabránit zhoršení makroekonomické rovnováhy.

V roce 2026 se předpokládá další nárůst veřejného dluhu, a to až nad hraničních 60 % HDP daných maastrichtským kritériem.

Vývoj veřejných financí a vysoké dvojí deficity (fiskální i běžného účtu) představují významné riziko pro hodnocení úvěrové spolehlivosti země. Mezinárodní měnový fond upozorňuje, že bez přijetí konsolidačních opatření by hrozilo snížení ratingu Rumunska do spekulativního pásma („non-investment grade“). Přijatý balík fiskálních opatření v roce 2025 tomuto riziku zatím zabránil a přispěl k udržení investičního ratingu, nicméně další vývoj bude záviset na důslednosti fiskální konsolidace v letech 2026 – 2027.

Celkově lze konstatovat, že Rumunsko vstupuje do období postupné fiskální stabilizace, avšak za cenu zpomalení ekonomického růstu a při přetrvávajících rizicích pro dlouhodobou udržitelnost veřejných financí a rating země

2.3 Bankovní systém

Rumunský bankovní sektor se v roce 2025 nacházel ve velmi dobré kondici. Vykazoval vysokou kapitálovou přiměřenost 25 % a nízký podíl nesplácených úvěrů na úrovni 2,5 %. Trh zůstává výrazně ovládán zahraničním kapitálem. Největší banky (většinou dceřiné společnosti zahraničních skupin) kontrolují přibližně 80 % trhu. Zdejší bankovnictví prochází postupnou konsolidací a koncentrací. V roce 2025 došlo k významným změnám ve struktuře největších bank, zejména díky akvizici Alpha Bank skupinou UniCredit, která tím vstoupila mezi tři největší banky v zemi. Je zde 29 bank s celkovými aktivy počátkem roku 2026 zhruba 900 mld. RON (180 mld. EUR). Mezi největší komerční banky v Rumunsku aktuálně patří:

- Banca Transilvania je největší bankou na trhu s dominantní pozicí v retailovém i korporátním bankovnictví. V roce 2024 dosahovala aktiva přes cca 218 mld. RON (podíl kolem 21–22 %), přičemž v roce 2026 aktiva skupiny dále vzrostla nad 220 mld. RON.
- Banca Comercială Română (BCR), součást rakouské skupiny Erste, si udržuje druhé místo na trhu. S aktivy přibližně 140 mld. RON (cca 14% podíl) má silnou pozici v retailovém i investičním bankovnictví.
- UniCredit Bank Romania se díky převzetí Alpha Bank v roce 2025 nově zařadila mezi tři největší banky podle aktiv.
- CEC Bank (státní banka) zůstává významným hráčem, zaměřeným zejména na financování veřejného sektoru, zemědělství a rozvojových projektů.
- BRD – Groupe Société Générale patří mezi klíčové hráče s podílem kolem 10 % trhu a silnou klientskou základnou v retailovém i korporátním segmentu.
- Raiffeisen Bank Romania je stabilním hráčem středně velké skupiny bank s 10% podílem zaměřeným převážně na retailové i firemní klienty. V rámci sektoru dosahuje nadprůměrnou ziskovost.
- ING Bank Romania si udržuje silnou pozici zejména v digitálním bankovnictví a retailovém segmentu a patří mezi nejefektivnější banky z hlediska ziskovosti.

2.4 Daňový systém

Daň ze zisku právnických osob - standardní sazba je 16 %. Kromě toho existují zvláštní daňové režimy (např. pro mikrospolečnosti s daní z obratu 1–3 % při splnění podmínek). Specifická pravidla nadále platí pro určité sektory, zejména hazardní odvětví (noční bary, kluby, kasina, sázkové kanceláře), kde se uplatňuje daň ve výši vyšší z hodnot, tj. buď 16 % ze zisku nebo 5 % z obratu. Firmy mohou využít daňových pobídek, zejména dodatečný odpočet až 50 % způsobilých nákladů na výzkum a vývoj a možnost zrychlených odpisů pro zařízení využívaná v této oblasti. Stejně tak platí osvobození zisku reinvestovaného do technologického vybavení nebo odborného vzdělávání za splnění zákonných podmínek

U daně z příjmu fyzických osob se zachovává paušální sazba 10 %. Na rozdíl od předchozího období však došlo k omezení či zrušení některých sektorových výjimek (např. v IT a stavebnictví), čímž se daňový systém částečně sjednotil.

Daň z dividend byla od 1.1.2026 zvýšena z 10 % na 16 %, což se vztahuje jak na fyzické, tak právnické osoby, rezidentní i nerezidentní, s výjimkami dle smluv o zamezení dvojímu zdanění.

Daň z přidané hodnoty (DPH) byla zásadně reformována – od 1.8.2025 byla standardní sazba zvýšena z 19 % na 21 %. Současně byly původní snížené sazby 5 % a 9 % sloučeny do jednotné snížené sazby 11 %, která se uplatňuje zejména na potraviny s výjimkami stanovenými zákonem, dále pak léčiva, vodohospodářské služby, vybrané zemědělské vstupy, knihy, kulturní služby, hotelové ubytování a restaurační služby.

Daně z nemovitostí jsou stanoveny na lokální úrovni a liší se podle typu budovy. U budov vlastněných firmami se obvykle pohybují v rozmezí 0,08–0,2 % hodnoty u obytných budov a cca 0,5–1,3 % u nebytových objektů, přičemž v letech 2025–2026 dochází v některých obcích k jejich navyšování.

Daň z dopravních prostředků (místní daň) je vybírána ročně a její výše se odvíjí zejména od objemu motoru či hmotnosti vozidla; systém je doplňován reformami směřujícími k většímu zohlednění emisí a ekologických parametrů.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

3.1 Obchodní vztahy
3.2 Přímé zahraniční investice
3.3 FTA a smlouvy
3.4 Rozvojová spolupráce
3.5 Perspektivní obory (MOP)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Rumunsko patří k největším obchodním partnerům Česka v regionu jihovýchodní Evropy a díky svému ekonomickému potenciálu, velikosti, regionální poloze i tradičními vzájemným vazbám je pro české exportéry stále velmi významným teritoriem. Šance skýtá e-commerce, energetický sektor, dopravnáí infrastruktura, obranně bezopečnsotní oblast, důlní těžba (zejména kritických surovin jako měděná ruda, manganová ruda a grafit) zdravotnictví, zemědělství a potravinářství, strojírenství, stavebnictví a stavební materiály, voda, odpady a životní prostředí, software a ICT služby. Zájem českých subjektů o tento trh nadále stoupá.

V českém vývozu je celosvětově na 13. místě, v dovozu na 18. místě a v obratu na 14. místě. Obchodování s touto zemí v roce 2025 skončilo z pohledu Česka s kladnou bilancí přesahující 20 mld. CZK. Počínaje rokem 2021 začal po překonání covidové krize z předchozího roku opětovný růst obchodu v obou směrech. Český vývoz do Rumunska v roce 2025 vzrostl oproti předchozímu roku o více necelé 2 %. Český dovoz z Rumunska v uvedeném zůstal oproti předchozímu období stabilní.

	2021	2022	2023	2024	2025
Import z ČR (mld. CZK)	74,38	88,12	92,39	96,18	97,98
Export do ČR (mld. CZK)	61,68	65,43	71,35	77,05	77,11
Saldo s ČR (mld. CZK)	12,7	22,69	21,04	19,13	20,87

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

Zdroj: ČSÚ

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	9913	10,4 %
764	Zařízení telekomunikační, příslušenství přístojů pro záznam, reprodukci zvuku, obrazu	8265	8,7 %
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	5254	5,5 %
784	Díly a příslušenství vozidel motorových	4477	4,7 %
773	Prostředky k rozvodu elektrické energie j. n.	3819	4,0 %

TOP 5 položek dovozu z Rumunska

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	9955	13,3 %
784	Díly a příslušenství vozidel motorových	8515	11,4 %
821	Nábytek a díly, žíněnky, matrace aj. nábytek čalouněný	7273	9,7 %
122	Tabák zpracovaný, obsahující i náhražky tabákové	6608	8,9 %
773	Prostředky k rozvodu elektrické energie j. n.	6454	8,6 %

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Hlavním obchodním partnerem Rumunska jsou členské země EU. Prvních deset zemí, do kterých Rumunsko nejvíce vyváželo, byly Německo, Itálie, Francie, Maďarsko, Bulharsko, Polsko, Nizozemsko a Česko.

	2021	2022	2023	2024	2025
Import z EU (mil. EUR)	71260,4	89333,4	89497,2	90882,3	93242,6
Export do EU (mil. EUR)	54091	66453,7	67571,7	66721,2	68913,1
Saldo s EU (mil. EUR)	-17169,4	-22879,8	-21925,6	-24161,1	-24329,6

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Mezi významné země mimo EU patří pro rumunský export Turecko, Spojené království a USA. V oblasti importu to jsou především Čína, Turecko a Kazachstán.

	2021	2022	2023	2024	2025
Import ze zemí mimo EU (mil. USD)	33352,62	40508,25	37958	40336,79	36020
Export do zemí mimo EU (mil. USD)	26792,4	29937,45	30510,47	31033,03	27631,4
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. USD)	-6560,22	-10570,8	-7447,53	-9303,76	-8388,6

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Vláda zahraničním investorům nabízí národní zacházení a nerozlišuje podle zdroje kapitálu. Strategická poloha země, členství v EU, relativně dobře vzdělaná pracovní síla, konkurenceschopné mzdy a dostupnost přírodních zdrojů nadále činí z této země atraktivní destinaci pro zahraniční investory. Investiční klima však zůstává zčásti zatíženo přetrvávajícími strukturálními problémy, především pak nadměrnou byrokracii, neefektivní veřejnou správu, regulatorní nepředvídatelnost a slabší institucionální kapacitu.

V roce 2025 došlo po poklesu v předchozím roce k částečnému oživení přílivu PZI jejich výše přesáhla 8,1 mld. EUR. Významnou roli hrála zejména reinvestice zisků již etablovaných investorů. Struktura investic se postupně posouvá od expanze směrem ke konsolidaci a modernizaci existujících kapacit. Sektorově investice směřovaly investice v roce 2025 nadále především do IT a softwarových služeb, kde si Rumunsko udrželo pozici regionálního technologického centra, a to díky dostupnosti kvalifikované pracovní síly a rostoucímu ekosystému technologických firem. Významnou roli si udržel zejména zpracovatelský průmysl a automobilový sektor zejména kvůli přechodu na elektromobilitu. Další významnou oblastí zůstaly finanční služby a obchod, které patří mezi hlavní příjemce nových investic, a dále doprava a logistika, podporovaná rozvojem infrastrukturních projektů a růstem e-commerce. Rostoucí význam má rovněž energetika, zejména výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů, kde investice do solárních a větrných projektů pokračují v souvislosti s klimatickými cíli EU a snahou o diverzifikaci energetických zdrojů.

3.3 FTA a smlouvy

Rumunsko je od roku 2007 členem Evropské unie. V tomto kontextu se obchodování mezi Českem a Rumunskem řídí pravidly a podmínkami jednotného vnitřního trhu EU umožňujícího volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a osob. V rámci obchodování se zeměmi mimo EU se Rumunsko řídí následujícími preferenčními obchodními režimy:

- Všeobecný systém preferencí EU (GSP) odstraňující dovozní cla z produktů přicházejících na trh EU ze zranitelných rozvojových zemí
- Evropsko-středomořské partnerství
- Nařízení ES č. 55/2008 zavedení autonomních obchodních preferencí pro Moldavskou republiku
- Dohoda o partnerství mezi EU a zeměmi západní Afriky, východní Afriky, jižní Afriky a Indického oceánu, střední Afriky, Karibiku a Tichomoří, Asie, Střední Asie, Středního východu, Tichomoří a Latinské Ameriky..

3.4 Rozvojová spolupráce

Rumunsko není příjemcem rozvojové pomoci a od svého vstupu do EU v roce 2007 se naopak stalo jejím poskytovatelem. Rozvojovou pomoc poskytuje zemím uvedeným na seznamu příjemců oficiální rozvojové pomoci OECD, a to jak při implementaci vlastní rozvojové politiky, tak i zapojením se do společného politického a finančního úsilí EU v této oblasti. V tomto kontextu Rumunsko usiluje o plnění závazků přijatých členskými státy v rámci Nového evropského konsensu o rozvoji z roku 2017, Akčního plánu EU pro rovnost žen a mužů na období 2018–2021 a Agendy pro změnu z roku 2011.

Nový evropský konsensus o rozvoji jakožto hlavní referenční rámec EU pro rozvojovou spolupráci přímo souvisí s prováděním Agendy 2030 a jí odpovídajících cílů udržitelného rozvoje. V souladu se společnou vizí se Rumunsko věnuje se plnění závazků přijatých za účelem vymýcení chudoby, dosažení udržitelného rozvoje, podpory bezpečnosti a prosperity prostřednictvím účinných partnerství s přijímajícími zeměmi za účelem podpory jejich vlastních rozvojových cílů.

Mezi partnerské státy Rumunska využívající jeho rozvojovou pomoc patří nejméně rozvinuté země a rovněž tak země s nízkými, nižšími středními příjmy a vyššími středními příjmy dle kategorizace zemí přijímajících oficiální rozvojovou pomoc OECD/DAC. Mezi klíčové aspekty prosazované Rumunskem patří podpora procesů přechodu k hodnotám EU a NATO, správa založená na těchto hodnotách, vzdělávání, sociální rozvoj, adaptace na změnu klimatu, voda a bezpečnost, obnova po konfliktu, mír a bezpečnost, odolnost.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

▶ ICT, elektronika, kyberbezpečnost - TRENDY

Rumunsko se stává významným centrem technologického vývoje s rostoucím důrazem na inovativní ICT řešení a moderní technologie, i proto se rumunský ICT sektor rozvíjí velmi dynamicky. Jeho podíl na HDP již dosahuje 9 %. V rámci dobíhajících projektů, podléhajících Národnímu plánu obnovy a odolnosti (PNRR), jsou na digitalizaci státu a ekonomiky alokovány více než 4 miliardy EUR. Těžištěm těchto projektů je rozvoj a modernizace interoperabilních státních registrů umožňujících mj. zavádění digitální identity občana, a stejně tak e-Governmentu v daňové sféře, sociálním zabezpečení a zdravotnictví a v neposlední řadě vytvoření tzv. cloudu pro veřejnou správu („Government Cloud"). Jedna z komponent programu digitální transformace je výslovně zaměřena na kyberbezpečnost a odolnost infrastruktury.

▶ Dopravní infrastruktura

Nehledě na výrazný pokrok Rumunska v rozvoji dopravní infrastruktury, zejména pak inteligentních dopravních systémů a chytrých měst, čeká tuto zemi v kontextu pokračující implementace programů EU v uvedeném sektoru stále řada investičních akcí. V tomto kontextu je hlavním operačním programem (OP) zaměřeným na dopravní infrastrukturu v Rumunsku OP Doprava 2021 – 2027, který financuje klíčové projekty v oblasti silniční, železniční, městské, námořní a multimodální dopravy. Jeho celkový rozpočet činí přibližně 9,6 miliardy EUR, z čehož 4,6 mld. EUR tvoří prostředky EU (Fond soudržnosti a Evropský fond pro regionální rozvoj). Postředky jsou určeny zejména na výstavbu a modernizaci dálnic a silnic, modernizaci železnic, městskou dopravu, přístavy, vnitrozemskou plavbu a multimodální uzly. Dalším důležitým zdrojem financování modernizace dopravní infrastruktury v Rumunsku je unijní Program pro oživení a odolnost (RRP).

▶ Obranný a bezpečnostní sektor

Rumunsko od roku 2017 plní závazek NATO přispívat na obranu 2 % HDP, i když v letech 2021 – 2023 se reálný podíl krátkodobě pohyboval pod touto hranicí kvůli rychlému růstu nominálního HDP. Po ruské invazi na Ukrajinu začalo Rumunsko v letech 2024–2025 výdaje na obranu značně navyšovat. Odpovídající výdaje tak představovaly 2,26 % HDP v roce 2024 a zhruba 2,4 % v roce 2025. Plán pro rok 2026 ve výši 9,9 mld. EUR překročí úroveň 2,7 % HDP. Z toho 3,8 mld. EUR je určeno na modernizaci a nové nákupy vojenského vybavení. Rumunsko se tak v rámci NATO v kontextu zmíněných parametrů aktuálně řadí mezi nejaktivnější členy, přičemž posiluje svou roli klíčového logistického uzlu NATO na východním křídle.

▶ Výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání

Ačkoliv Rumunsko ještě před deseti lety patřilo v rámci EU mezi státy s nejnižším rozpočtem na výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání (necelých 15 EUR na obyvatele), dochází v současné době v této oblasti k výraznému pozitivnímu posunu. Díky tomu je objem přidělovaných veřejných zdrojů nyní kolem 30 EUR na obyvatele. Současné výdaje na výzkum a vývoj dosahují přibližně 0,5 % HDP. Rumunsko k rozvoji uvedeného sektoru v posledních letech stále více využívá podpůrné programy EU. K začátku roku 2026 bylo do konkrétních projektů kontrahováno více než 70 % těchto prostředků. Využívání zmíněných zdrojů má zásadní význam pro modernizaci infrastruktury, podporu výzkumných institucí, digitalizaci a rozvoj lidského kapitálu.

▶ Energetika

Energetický sektor Rumunska prochází i v současném období poměrně dynamickým procesem směřujícím k vyšší udržitelnosti a naplnění klimaticko-energetických cílů EU v kontextu plánovaného přechodu ke klimatické neutralitě. K dosažení těchto cílů, zejména v oblasti rozvoje obnovitelných zdrojů energie (OZE), Rumunsko ve značné míře využívá finanční podporu z evropských fondů, především z Národního plánu obnovy a odolnosti (PNRR) a Modernizačního fondu financovaného z EU ETS. Dalším významným nástrojem je státní podpora OZE schválená Evropskou komisí v roce 2024, zejména prostřednictvím systému Contracts for Difference (CfD). Rumunsko přitom již dnes disponuje jedním z nejméně emisních elektroenergetických mixů ve střední a východní Evropě, založeným na kombinaci vodní energie, jaderné energetiky a větrných zdrojů. Přibližně dvě třetiny výroby elektřiny pocházejí z nízkouhlíkových zdrojů, přičemž samotné OZE se na výrobě podílejí zhruba 45–47 %. Přesto země zůstává, zejména v obdobích sucha a zvýšené spotřeby, strukturálně závislá na zemním plynu a uhlí. V celkové konečné spotřebě energie tak podíl OZE zatím dosahuje pouze přibližně 26 %.

▶ Těžební a ropné technologie

Kromě všeobecně známého faktu, že je v Rumunsku těžena ropa a zemní plyn, produkuje tato země několik dalších klíčových nerostných komodit zahrnutých mezi 34 kritických surovin identifikovaných Evropskou komisí. Z rudních surovin se jedná zejména o

měděnou rudu a manganovou rudu. Z nerudních surovin jde zejména o grafit, živce, jíly, bentonity či vápence. V roce 2025 přijala rumunská vláda novou Národní strategii pro těžbu neenergetických nerostných surovin do roku 2035 v rámci implementace Evropského aktu o nerostných surovinách přijatého Evropskou komisí začátkem roku 2024. Oživení surovinového průmyslu tak dává příležitost k většímu zájmu rumunských těžařských podniků o české technologie pro dobývání a zpracování nerostných surovin, které mají ve světě dobré jméno a které jsou známy příznivým poměrem ceny k výkonu.

▶ Zdravotnictví a farmacie

Rumunsko nadále rozšiřuje a modernizuje systém poskytování zdravotnických služeb a péče o pacienty. V zemi je v současné době více než 540 nemocnic a 160 dalších léčebných a diagnostických center, zdravotních středisek a zařízení poskytujících nemocniční služby. Investice do zdravotnictví v Rumunsku dosahují přibližně 5,8 % HDP. S více než 19 miliony obyvatel a rostoucí poptávkou po vyspělých zdravotnických službách a technologiích tak Rumunsko nabízí řadu příležitostí i pro české výrobce a dodavatele prostředků a zařízení uplatňovaných ve zdravotnictví. Národní investiční program obnovy infrastruktury nemocničních zařízení počítá v období let 2024–2030 s investicemi přesahujícími 10 miliard RON, tj. zhruba 2 miliardy EUR. Jeho financování je založeno na využití Národního plánu obnovy a odolnosti (PNRR) a fondů soudržnosti EU.

▶ Zemědělství a potravinářství

Navzdory svému přednímu postavení v produkci zemědělských komodit zůstává Rumunsko čistým dovozcem potravin, a deficit agrárního obchodu přesahuje 3 miliardy EUR ročně. V posledních letech je patrná snaha rumunských zemědělců zvyšovat efektivitu produkce, což vyvolává potřebu se mnohem intenzivněji přizpůsobovat technologiím chytrého zemědělství. V prosinci 2022 schválila Evropská komise rumunský národní strategický plán, jehož cílem je zvýšit ekonomickou životaschopnost farem, snížit příjmové disproporce mezi farmami kvůli rozdílným přírodním podmínkám a zvýšit konkurenceschopnost zemědělského sektoru. Celkový rozpočet přidělený Rumunsku v rámci uvedeného programu na období 2023–2027 přesahuje 15 miliard EUR a je rozdělen mezi dva hlavní pilíře, podporu příjmů farmy a rozvoj venkova. K počátku roku 2026 bylo více než 65 % prostředků alokováno do konkrétních projektů.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

4.1 Úvod
4.2 Oslovení
4.3 Obchodní schůzka
4.4 Komunikace
4.5 Doporučení
4.6 Státní svátky

Rumunsko se od roku 1990 i v oblasti kultury obchodního jednání velmi přiblížilo evropským standardům, a v tomto kontextu v něm nějaké "zakořeněné" národní zvyklosti nehrají téměř zádnou roli. Jinými slovy, v kultuře obchodního jednání jsou široce uplatňovány západní standardy. Rumuni mají obecně kladný vztah k Česku. Rumuni jsou přátelští. Cizinci jsou v jejich zemi vítaými hosty. Jako standardní při pozdravu je potřesení rukou. Někdy může obvykle starší muž v rámci pozdravu políbit ženě ruku. Je důležité vzít si na jednání vizitky a dát je každému přítomnému partnerovi.

4.1 Úvod

Cizinec přijíždějící do země si musí především uvědomit, že Rumunsko je největší zemí regionu a hrdě se hlásí ke svým románským a dáckým kořenům. Rumunská společnost se poměrně rozsáhle hlásí k tradičním rodinným hodnotám a k pravoslaví. Rumunští občané jsou přátelští a cizinci jsou zde obvykle velmi vítáni. Rumuni mají obecně pozitivní vztah k Česku, zároveň se však opírají o své vlastní kulturní odkazy. Poměrně citlivě však reagují na zmínky o komunistické minulosti.

Pokud jde o obchodní jednání, nedá se říct, že by v současné době byl národním tradicím a zvyklostem kladen přehnaný význam. V této oblasti se poměrně významně přiblížili západním obchodním standardům.

4.2 Oslovení

Jak oslovit obchodní partnery?

Při sjednávání schůzky se vyplatí, a to jak ve styku se státními úřady, tak se soukromými firmami, písemná žádost o návštěvu a potvrzení (rovněž písemné). Písemné pozvání je dobré doplnit osobním telefonickým potvrzením. Osvědčuje se také připomenutí a potvrzení setkání e-mailem. Je dobré si aktuálnost dříve dojednané schůzky zhruba den před jejím uskutečněním ještě ověřit a připomenout se.

Konkrétní forma prvního kontaktu se nijak zvlášť neliší od českých reálií. V Rumunsku je (především v městských aglomeracích, a v lokalitách, kde již působí zahraniční kapitál) rozšířena angličtina, event. nějaký románský jazyk. V některých částech Rumunska i němčina. Doporučuje se ověřit, v jakém jazyce je možné komunikovat.

Rumuni při vzájemném oslovování používají slova „domnul“ (pane) a „doamna“ (paní) a příjmení. Křestní jména se používají mezi mladšími lidmi a při komunikaci s anglicky mluvícími partnery.

4.3 Obchodní schůzka

Obchodní jednání

Obchodní jednání jako takové v zásadě nevykazuje výraznými odlišnostmi od evropských zvyklostí. Vlastní časový průběh schůzek bývá poměrně racionální a bez časových ztrát, platí to i pro webináře. Problém může být spíše s časem začátku schůzky (opět platí i pro webináře) jako takové. Může se stát, že dojde k mírnému posunutí setkání. Obvyklé časy zahájení schůzek bývají okolo deváté hodiny ranní.

Nějaké významné regionální rozdíly nejsou, nicméně je dobré si ověřit, zda jednání neproběhne například s představitelem maďarské či jiné menšiny. Není výjimkou, že programy setkání, seminářů, konferencí se upřesňují na poslední chvíli. Není však potřeba se tím znepokojovat.

Jako nepříliš vhodnou dobu jednání, z hlediska rozvržení v roce, lze označit dobu vánočních a velikonočních svátků a letních dovolených. Ke konci jednání je oblíbené občerstvení, nelze vyloučit ochutnávky tradičních alkoholických nápojů.

Význam času

V denním životě je čtvrthodinové zpoždění běžně tolerováno. Na úrovni vládních a jiných veřejných institucí je dochvilnost zpravidla dodržována. Je celkem běžné, že schůzky počítají s 15-30 minutovým zpožděním začátku. V Rumunsku je běžné, že se akce a schůzky potvrzují, plánují nebo se provádí úpravy programu na poslední chvíli, a to i v den konání akce.

Pracovní návyky

Běžná pracovní kultura se nijak zvlášť neliší od českých zvyklostí., i když jižanský charakter se samozřejmě projevuje jak v běžném, tak v obchodním životu. Hlavní problém Rumunska spočívá v podnikové kultuře, transparentnosti podnikatelského prostředí a korupci. Pokud se jedná o čistě rumunskou velkou či větší firmu (ne tedy nadnárodní), může být český pozorovatel překvapen vysokým počtem řídících pracovníků v těchto společnostech, a to hierarchicky v mnoha úrovních.

Specifickou situací současnosti je stále home office. Potřeba takto organizovat pracovní dobu vyplynula z hygienických opatření v rámci boje s pandemii covidu-19, nicméně teprve čas ukáže, jak moc se tato praxe stane normou či jen přechodným resp. selektivním jevem.

Interpersonální vzdálenosti, oblékání a vzhled

Při jednání nejsou ohledně fyzického kontaktu či odstupu nějaké významnější rozdíly oproti středoevropským normám. Setkání začíná podáním ruky, přátelé se líbají na tvář. Podání ruky se řídí standardními pravidly etikety. Vzdálenosti mezi jednajícími stranami jsou rovněž obvyklé a zasedací pořádky se řídí taktéž podle zaběhlých norem. Počet lidí resp. složení (genderové, věkové) delegace záleží na konkrétním jednání. Vizitky jsou standardem. Drobné dárky jsou možné.

Rumuni jsou velmi zdvořilí, muži často líbají ženám ruku. Oblečení mužů při jednáních představuje téměř výhradně moderní oblek (převážně tmavších a tlumených barev) s košilí a kravatou. Ženy se oblékají podle módy a je možno spatřit kostýmy, šaty, komplety a i kratší sukně. Oblíbená je černá, často je k vidění červená a další živé barvy. Rumuni o vzhled a životosprávu velmi dbají. Jednání v domácím prostředí nejsou obvyklá.

Verbální a neverbální komunikace

Je běžné, že konverzace, zejména na ulici, je hlasitá, plná gest a emocí, včetně specifické modulace hlasu. Oslovování křestními jmény spojené s vykáním není neobvyklé a je výrazem bližšího vztahu a respektu. Pro společenskou konverzaci se hodí zejména témata jako Rumunsko a vztahy s Českem, krásy rumunské přírody a v mnoha případech může konverzace sklouznout i do politické či sportovní oblasti. Nedoporučuje se dotýkat se náboženských témat.

V průběhu obchodního jednání lze zmínit nedávnou minulost vztahů mezi Českem a Rumunskem. Nedoporučuje se dotýkat se minulosti před rokem 1990. Zmínění některých turisticky přitažlivých míst jak Česku, tak i v Rumunsku, nebo některých typických národních produktů může atmosféru jednání příjemně zpestřit. Mnozí velmi oceňují Prahu jako architektonický skvost. Mnoho Rumunů se poměrně dobře vyzná v tradičních českých průmyslových oborech. Česko republika je v očích mnoha Rumunů velmi oblíbenou zemí, má zde stále dobrý zvuk a české výrobky jsou v hierarchii kvality stavěny vysoko.

4.4 Komunikace

Je důležité vzít si s sebou tlumočníka?

V současné době, zejména pokud jde o obchodní jednání, již není až tak běžné mít sebou tlumočníka. Lze si zpravidla vystačit s angličtinou, případně s jiným světovým jazykem.

Jak je to s jazykovou vybaveností?

Velmi běžnou je znalost angličtiny a to zejména mezi mladší generací a ve větších aglomeracích. Běžně lze angličtinu využít ve službách, zejména pak v pohostinství a v ubytovacích službách. Číšníci, resp. recepční většinou hovoří velmi dobře anglicky nebo jiným světovým jazykem. Pokud je zástupce české firmy sám nebo ve spolupráci s někým schopen jednat v rumunštině, je vše zpravidla mnohem rychlejší, srdečnější a otevřenější. Rumuni ocení pokud ne znalost rumunštiny, tak alespoň snahu o zvládnutí jejích základů.

Základní rumunské fráze: „buna ziua“ – dobrý den, „buna seara“ – dobrý večer, pozdravy, které lze používat i při rozloučení „la revedere“ – nashledanou, „mulţumesc“ (mulcumesk) nebo též „mersi“ (mersi) – děkuji, „va rog“ – prosím vás, „bine aţi venit“ (bine ac venit) – volně – buďte vítán (i). Zvládnutí zmíněných několika frází je vnímáno jako projev úcty a je to velmi ceněno. S ohledem na románský základ rumunštiny může být vhodným zpestřením znalost francouzštiny, italštiny nebo španělštiny. V západní části Rumunska může přijít vhod i němčina.

Existují nějaká komunikační tabu?

Není vhodné rozebírat komunistickou minulost země před rokem 1990. Rumuni na to mohou reagovat velmi citlivě.

Jak nejlépe komunikovat (osobně, e-mail, telefon atd.)?

Zpočátku je možné a obvyklé komunikovat e-mailem, telefonicky, prostřednictvím mobilních aplikací atp. Bez osobních schůzek si lze jen stěží představit dosažení nějakého úspěchu při uzavírání obchodů

4.5 Doporučení

Víra, kriminalita, doporučení pro cestování

Rumunsko je zemí s velmi silnou tradicí pravoslavné víry (Rumunská pravoslavná církev) a příslušníků římsko a řecko-katolické církve, protestantských církví, je zde menšina židů a muslimů.

Cestování osobními vozidly vyžaduje v Rumunsku zvýšenou pozornost a to zejména ve večerních a nočních hodinách. Kvalita silnic se sice zlepšuje, ale jde spíše o hlavní tahy.

Kriminalita v Rumunsku nepřevyšuje míru kriminality v České republice. Co se týče nedovolené výroby a dovozu psychotropních látek a jedů, jsou rumunské zákony velmi přísné. V této souvislosti upozorňujeme zejména na mnohem tvrdší a odlišný výklad konzumace a přechovávání drog oproti zvyklostem v České republice.

Jídlo a stolování

Rumuni jsou velmi pohostinní. Typická rumunská jídla: Teplá jídla: „mici“ (miči = zhruba varianta čevabčiči), „sarmale“ (mleté maso ve vinném nebo zelném listu), „mamaliga“ (polenta neboli kukuřičná kaše), „gratar“ (grilované maso nebo klobásy) a občas bývají ryby. Ze studených pokrmů to jsou pak zelenina a saláty, nakrájené salámy a sýry, jednohubky a ovoce. Lze se setkat i s lokálními výrobky, včetně typických alkoholických nápojů.

Oblečení

Neformální oblečení je nejvhodnější formou šatů pro většinu společenských příležitostí. Přesto může být oblečení formálnější, pokud je určeno pro večerní zábavu nebo v restauraci či divadle.

Květiny

Darování květin je v rumunské kultuře poměrně běžnou záležitostí. Dávají se téměř ke každé příležitosti, včetně oslav narozenin, jmenin, svateb a návštěv v soukromí. Kupuje se tradičně vždy lichý počet květin, u příležitosti pohřbu sudý počet.

4.6 Státní svátky

- 1. a 2. ledna – Nový rok
- 6. ledna – Zjevení Páně (Tři králové)
- 7. ledna – Synaxis svatého Jana Křtitele
- 24. ledna – Den sjednocení rumunských zemí
- 30. dubna – Velký pátek (platí pro rok 2027)
- 2. a 3. května – Pravoslavné Velikonoce (platí pro rok 2027)
- 1. května – Svátek práce
- 1. června – Den dětí
- 20. a 21. června – Svatodušní svátky (platí pro rok 2027)
- 15. srpna – Nanebevzetí Panny Marie
- 30. listopadu – Svatý Ondřej, patron Rumunska
- 1. prosince – Velké sjednocení Rumunska
- 25. a 26. prosince – Vánoce

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

5.1 Vstup na trh
5.2 Formy a podmínky působení na trhu
5.3 Marketing a komunikace
5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
5.5 Trh veřejných zakázek
5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
5.9 Veletrhy a akce

5.1 Vstup na trh

Pro úspěšný vstup a další posilování přítomnosti na rumunském trhu je nezbytná místní obchodní přítomnost. Ta může být aplikována formu distributorských smluv, dceřiných společností, společných podniků a dalších akvizic. Bez ohledu na formu investice nebo vstupní strategii by české firmy zvažující působení na rumunském trhu měly důkladně prozkoumat své konkrétní vyhlídky, uskutečnit důkladný marketingový průzkum a provést odpovídající due diligence svých potenciálních partnerů, distributorů atp.. Měly by být rovněž připraveny přizpůsobit své obchodní modely podmínkám místního prostředí. Českým exportérům se doporučuje zajistit si průběžné právní a finanční a poradenství s dobrou znalostí rumunského práva, stejně jako mít zajištěné kvalitní bankovní a účetní služby.

Ratingy

- Ratingová agentura Moody's počátkem roku 2025 znovu potvrdila pro Rumunsko rating Baa3 se negativním výhledem pro dlouhodobý dluh v cizí měně a P3 se stabilním výhledem pro krátkodobý dluh.
- Ratingová agentura S&P v únoru 2025 potvrdila pro Rumunsko rating BBB – s negativním výhledem pro dlouhodobý dluh v cizí měně a A-3 s negativním výhledem pro krátkodobý dluh.
- Obdobně tak se dle agentury Fitch drží rating BBB- s negativním výhledem u dlouhodobého dluhu v cizí měně a BBB- s negativním výhledem pro krátkodobý dluh.

Distribuční a prodejní kanály

Velkoobchod, maloobchod a podpůrné služby, jako je balení, skladování a rozvoz, jsou v Rumunsku podobně jako v dalších zemích EU rozvinuty na poměrně vysoké úrovni. Sortiment rumunských maloobchodních řetězců rovněž odpovídá unijní úrovni. Zahrnuje širokou škálu specializovaných prodejen, supermarketů, hypermarketů, velkoobchodních center typu "cash and carry", obchodních domů typu "mall", hobbymarketů, samoobslužných prodejen na čerpacích stanicích, kiosků, pouličních prodejců a tržnic. V segmentu potravinových hypermarketů v Rumunsku již několik let dominují řetězce Carrefour, Kaufland, Cora, Mega Image, Lidl a Billa.

V segmentu "sash-and-carry" jsou největšími hráči na místním trhu řetězce Metro a Selgros. Poměrně silně je pokryt trh s nábytkem. Dominují zde řetězce Mobexpert, IKEA, JYSK, Kika, Dedeman, XXXLutz vč. rumunských brandů Casa Rusu a ELVILA. V posledně zmíněném segmentu se na rumunském trhu silně etablovaly internetové obchody SCAUNE.RO a Vivre. Mezi hobbymarkety nechybí Praktiker. Rumunsko má jednu z nejvíce rozvinutých digitálních ekonomik v regionu střední a východní Evropy, čehož projevem je i silně rozvinutý trh elektronického obchodování. Růst uvedeného způsobu obchodování silně ovlivnila pandemie COVID-19 v roce 2020. Podíl podniků, které prodávají přes internet, roste. Doručování na základě online objednávek stále více využívají i restaurace.

Faktory ovlivňující prodej - prodejní servis a zákaznická podpora

Stejně jako v řadě jiných zemí, mezi rozhodující faktory úspěchu na rumunském obchodním a spotřebitelském trhu patří cena, platební podmínky a kvalita. Poprodejní zákaznický servis a podpora se mezi rumunskými podniky stále rozvíjejí. Rumunští spotřebitelé jsou proto při rozhodování o nákupu stále citlivější na kvalitu poprodejních služeb. České firmy mohou mít s ohledem na dříve implementovaná pravidla vnitřního trhu EU mohou mít v této oblasti obecně výhodu. Jako slabý článek se však mohou ukázat místní partneři. což může v konečném důsledku poškodit vnímání prodávané značky. České firmy by proto měly být dobře připraveny na užší spolupráci s místními partnery (distributory a prodejci), školit a certifikovat je s cílem rozvoje jejich dovedností v oblasti služeb a poprodejního servisu.

Pokud jde o účast ve veřejných zakázkách, Rumunsko implementovalo evropské směrnice o zadávání veřejných zakázek. Regulační rámec pro zadávání veřejných zakázek je tvořen primární a terciární legislativou, přičemž primárním právním předpisem je zákon o veřejných zakázkách a zvláštní vyhláška č. 34/2006, odpovídající příslušným normám EU. Vláda spravuje elektronický systém koncesí pro zadávání veřejných zakázek s cílem zajistit plně transparentní proces zadávání veřejných zakázek. Veřejné zakázky jsou obvykle zpracovávány prostřednictvím Národní agentury pro veřejné zakázky - Agenţia Naţională pentru Achiziţii Publice, nebo elektronického systému zadávání veřejných zakázek.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Zákony – obchodní společnosti jsou zřizovány dle zák. č. 31/90 o obchodních společnostech. Podle tohoto zákona mohou být vytvářeny následující druhy obchodních společností:

- veřejná obchodní společnost – S. N. C. Societate în nume colectiv
- komanditní společnost – S. C. S. Societate în comandită simplă
- akciová společnost – S. A. Societate pe Acţiuni
- komanditní akciová společnost – S.C.A. Societate în comandită pe acţiuni společnost s ručením omezeným – S. R. L. Societate cu răspundere

Podmínky pro založení firmy

Obchodní rejstřík, který tyto záležitosti řeší, je k dispozici na stránkách www.onrc.ro v rumunštině a částečně v angličtině. Podobně jako při vybírání typu společnosti doporučujeme v každém případě záležitosti ohledně zakládání firmy (a obecně všechny záležitosti právní povahy) svěřit advokátní kanceláři, jelikož pouze ta může dát závaznou a rychlou odpověď. Velvyslanectví České republiky v Bukurešti může doporučit několik prověřených kanceláří (i s českým prvkem).

Základní stránka informací je na webu ONRC, www.onrc.ro, e-mail: onrc@onrc.ro. Služby ONRC jsou však až na poskytnutí několika základních údajů o firmách zpoplatněné.

Vhodné je mít na rumunském trhu zástupce. Mnoho firem pracuje určitý čas s rumunským obchodním a distribučním zástupcem (podle typu zboží či služby je zástupce buď celostátní nebo více regionálních) a nebo samy platí svého českého či rumunského zástupce, který působí přímo na rumunském trhu, uzavírá smlouvy a kontroluje jejich plnění, vytváří síť, funguje jako koordinátor prodeje, servisu apod. Následně pak přecházejí často do formy pobočky s většinovým českým kapitálem.

Místní zástupci v každém případě představují velmi důležitý prvek. Po rumunských zástupcích lze standardně vyžadovat jak odborné, tak jazykové schopnosti (minimálně angličtina, zpravidla pak i další jazyky jako francouzština, italština či němčina), řidičský průkaz, počítačovou gramotnost a ochotu k příslušnému nasazení. Dobrá znalost místního prostředí a schopnost proniknout jeho složitostmi a zvláštnostmi je u zástupce samozřejmostí. Platové požadavky v poslední době stoupají a odměna opravdu dobře fungujícího dealera či prodejce může překročit 15000 RON (průměrná hrubá mzda v ekonomice je nižší, okolo 8000 RON).

5.3 Marketing a komunikace

Nejvýznamnější vliv na prosazování zejména spotřebního zboží na rumunském trhu má - obdobně jako v jiných zemích - reklama. S dynamickým nástupem internetu roste popři televizní a rozhlasové reklamě právě význam této platformy. V Rumunsku počet uživatelů internetu velmi dynamicky roste. V lednu 2024 bylo v Rumunsku více než 18 milionů uživatelů internetu, což bylo přibližně o 240 tisíc více než v předchozím roce.

Z hlediska finančních výdajů však i nadále největším reklamním segmentem v Rumunsku zůstává televizní reklama. Podle dostupných údajů v roce 2022 inzerenti utratili za propagaci na televizních kanálech 352 mil. eur. Druhý největší rozpočet měla internetová reklama, a to více než 220 mil. EUR. Odhad celkových výdajů na reklamu v Rumunsku se v roce 2022 představoval 660 mil. EUR. Televizní reklama tak ve sledovaném období tvořila zhruba polovinu tržního podílu čistých reklamních výdajů v Rumunsku.

Každý distributor a prodejce zboží a služeb v Rumunsku by měl v rámci tvorby své marketingové strategie, zejména pak s důrazem na reklamu, podrobněji prozkoumat nabídku a potenciál široké škály reklamních agentur na zdejším trhu. Nejlepší platformou v tomto kontextu je Unie reklamních agentur Rumunska jako profesní sdružení nejvýznamnějších reklamních a mediálních agentur v oboru. Největšími reklamními agenturami v Rumunsku jsou WPP plc, Publicis Groupe SA a MFE-MediaForEurope NV.Celkově na rumusnkém trhu působí téměř 1000 reklamních a marketingových agentur. Hodnota reklamního a marketingového trhu v Rumunsku představovala v roce 2024 2,6 mld. EUR.

Do desítky nejúspěšnějších reklamních agentur v Rumunsku v roce 2024 byly zařazeny společnosti:

- Revolution Media
- Marketing Deck
- Atta Systems
- Hariga Advertising
- Appssemble
- Factory 39
- Digital Diggers
- CTOtech
- Weblux
- Anais Digital

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Rumunsko je účastníkem důležitých mezinárodních smluv a úmluv o duševním vlastnictví, mezi něž patří Pařížská úmluva o ochraně průmyslového vlastnictví (1883), Úmluva o založení Světové organizace duševního vlastnictví (1967), Marrákešská dohoda o založení Světové obchodní organizace (1994), Madridské ujednání (1967) a Protokol související s Madridským ujednáním (1989), Smlouva o ochranných známkách (Ženeva, 1994), Ujednání z Nice o klasifikaci ochranných známek (1957), Smlouva o právu ochranných známek (Singapur, 2006), Smlouva o patentové spolupráci (Washington, 1970), Evropská patentová úmluva (Mnichov, 1973), Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění (1971), Locarnská dohoda o třídění průmyslových vzorů (1968), Haagské ujednání o mezinárodním uložení průmyslových vzorů (1925) a Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl (1886). V roce 2018 Rumunsko přistoupilo k Memorandu o porozumění se Světovou organizací duševního vlastnictví (WIPO), které stanoví jednotný postup pro řešení problémů v mezinárodních sporech týkajících se duševního vlastnictví.

Navzdory výše zmíněnému pozitivnímu vývoji představuje online pirátství, používání nelicencovaného softwaru a nárůst celních zabavení padělaného zboží pořád značný problem pro řadu odvětví náročných na ochranu duševního vlastnictví. Obavy se stale vztahují k překážkám při převodech certifikačních známek, nedostupnosti rozsudků pro zmeškání v námitkovém řízení a řízení o neplatnosti, nedostatečné transparentnosti námitkového řízení a nedostatek správních řízení o zrušení.

Podle pravidel souvisejících s členstvím Rumunska v EU mají ochranné známky jednotlivých členů EU automaticky požívat ochrany i v Rumunsku. Tento mechanismus funguje ipso jure, aniž by držitel musel plnit jakékoli formality nebo postupy vůči Státnímu úřadu pro vynálezy a ochranné známky Rumunska. Držitel národní ochranné známky dříve registrované v dobré víře může vznést námitku proti používání ochranné známky Evropské unie pouze na rumunském území. V souladu s nařízením EU č. 2017/1001 o ochranné známce lze podat námitky u příslušných rumunských soudů.

5.5 Trh veřejných zakázek

Pokud jde o účast ve veřejných zakázkách, Rumunsko implementovalo evropské směrnice o zadávání veřejných zakázek. Jsou to:

- Směrnice 2014/24/EU (nahrazující směrnici 2004/18/ES) o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby vztahující se na obecný sektor
- Směrnice 2014/25/EU (nahrazující směrnici 2004/17/ES) o koordinaci postupů zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb
- Směrnice 2009/81/ES o veřejných zakázkách subjekty působícími v obranném a citlivém bezpečnostním sektoru. Tato směrnice stanoví pravidla pro zadávání zakázek na zbraně, střelivo a válečný materiál (plus související práce a služby) pro obranné účely, ale také pro zadávání citlivých dodávek, prací a služeb pro účely nevojenské bezpečnosti.
- Směrnice 2014/23/EU o udělování koncesních smluv. Koncesní smlouva (buď na dodávku stavebních prací nebo služeb) se uzavírá mezi veřejným orgánem a soukromým podnikem, který dává společnosti právo vybudovat infrastrukturu (a poskytnout příslušné financování) a provozovat podniky, které by normálně spadaly do jurisdikce. orgánu veřejné moci (např. silniční infrastruktura, velká infrastruktura, odpadní a vodohospodářská infrastruktura)

Národní regulační rámec pro zadávání veřejných zakázek je zakotven v místní legislativě, přičemž primárním právním předpisem je Zákon o veřejných zakázkách a zvláštní Vyhláška č. 34/2006 odpovídající příslušným normám EU. Vláda spravuje elektronický systém koncesí pro zadávání veřejných zakázek s cílem zajistit plně transparentní proces zadávání veřejných zakázek. Veřejné zakázky jsou obvykle zprocesovávány prostřednictvím Národní agentury pro veřejné zakázky anap.gov.ro nebo elektronického systému zadávání veřejných zakázek www.e-licitatie.ro.

Elektronické verze zadávací dokumentace musí být dostupné na prostřednictvím internetu na platformě Úředního věstníku Evropské unie (Úř. věst. EU). Od dubna 2018 lze jednotný evropský dokument pro zadávání zakázek (ESPD) poskytovat pouze v elektronické podobě. V rámci Informačního systému vnitřního trhu zřídila EK online systém „e-CERTIS“ pro administrativní dokumenty. Na základě požadavku stanoveného ve směrnici 2014/55/EU Rumunsko od první poloviny roku 2024 zavádí evropský standard pro elektronickou fakturaci.

Účastník veřejné zakázky musí zpravidla splnit minimálně tyto následující požadavky:

- přihlášení podniku zápisem do výběrového řízení,
- zakoupení technického deníku,
- prezentování nabídky v souladu s podmínkami uvedenými v technickém deníku,
- splnění kvalifikačních podmínek.

Weby vztahující se k veřejným zakázkám:

- anap.gov.ro
- www.licitatia.ro

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Rumunsko prostřednictvím Zákona č. 72/2013 Sb. o potírání opožděných plateb ve vztazích mezi podnikateli nebo mezi obchodníky a státními orgány uplatňuje opatření Směrnice EU 2011/7/EU. Standardní platební lhůta je 30 dnů. Strany se mohou smluvně dohodnout na zkrácené nebo prodloužené platební lhůtě. Taková dohoda by však neměla přesáhnout 60 dnů. Ve výjimečných případech se strany mohou dohodnout na platební lhůtě delší než 60 dnů, pokud tato doložka není zneužitelná, tj. pokud zjevně nespravedlivým způsobem nestanovuje jiné nebo dodatečné platební podmínky nebo zpožděné úroky či náhrady škody.

Pokud smlouva nebo legislativní norma stanoví určitý postup pro příjem nebo ověření pro účely certifikace shody zboží nebo služby, takový postup nesmí přesáhnout 30 dnů ode dne převzetí zboží nebo od dodání služby. Výjimky lze uplatnit, pokud je ve smlouvě a zadávací dokumentaci výslovně stanovena prodloužená lhůta pro přijetí/ověření, spolu s objektivními důvody, které je dokládají, a za předpokladu, že doložka není zneužívající. Pokud ano, je neplatná a strana, která je v nevýhodě, může platnost takových doložek soudně napadnout.

Legislativa umožňuje řešení obchodních sporů prostřednictvím jednání, mediace, soudní cestou nebo arbitráží. Vše záleží na povaze sporu, vztahu mezi stranami a jejich preferencích z hlediska času, nákladů a důvěrnosti. Pokud se kontakt odvolává na rumunskou legislativu, je vhodné jej podrobně konzultovat s místními právnickými kancelářemi. Flexibilním, rychlým a efektivním způsobem řešení sporů je rozhodčí řízení. Jde o alternativou tradičního soudního procesu.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Vstup na území Rumunska – doklady

Rumunska je od 1. 1. 2025 plnohodnotně začleněno do schengenského prostoru. Obecně mohou občané EU/EHP vstupovat a pobývat na území Rumunska v souladu s právem volného pohybu a pobytu dle rumunských právních předpisů zesouladěných s předpisy EU. Pro pobyt v Rumunsku delším než 90 dnů je třeba získat registrační osvědčení od rumunského imigračního úřadu. Pro rodinné příslušníky českých občanů, resp. EU platí stejné podmínky vstupu, pouze pokud je rodinný příslušník občanem třetí země, pro níž platí vízová povinnost, musí požádat na příslušném zastupitelském úřadě Rumunska o rumunské vstupní vízum. V případě, že je rodinný příslušník držitelem platného pobytového povolení pro jiný členský stát EU, vstupní vízum nepotřebuje.

Zdravotní pojištění

Zdravotní a cestovní pojištění z jiných zemí jsou akceptována ve zdravotnických zařízeních v Rumunsku, pokud platbu nejprve potvrdí zahraniční pojišťovna. Rumunské pojišťovny prodávají zdravotní pojištění po dobu pobytu na území Rumunska. Bližší informace lze získat na webu Národního domu zdravotního pojištění.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Občané ČR, stejně jako občané ostaních členských států EU, mohou být v Rumusku zaměstnáni bez pracovního povolení na jakékoli pracovní pozici kromě pozice státního zaměstnance, která vyžaduje rumunské občanství.

V případě vysílání zaměstnanců mateřské české firmy do Rumunska je povinnost hlásit tuto skutečnost u Národní agentury pro zaměstnanost (Agenţia Naţionala pentru Ocuparea Forţei de Muncă). V případech, kdy doba jejich pobytu v Rumunsku přesáhne 180 dní v jednom roce, se musí zaregistrovat na Generálním inspektorátu pro imigraci (Inspectoratul General pentru Imigrări), dále pak u Národní agentury pro sociální odvody a inspekci (Agenţia Naţională pentru Plăţi şi Inspecţie Socială) a Národní agentury pro správu daní (Agenţia Naţionala de Administrare Fiscală). K tomu se používají formuláře E 101 a E 102. Český občan zaměstnaný v Rumunsku musí přispívat do místního systému sociálního zabezpečení, čímž získává právo na veškeré výhody z tohoto systému vyplývající.

Pracovní smlouva musí být zpravidla uzavřena na dobu neurčitou. Výjimečně lze individuální pracovní smlouvy uzavírat i na dobu určitou, a to za podmínek výslovně stanovených zákonem, maximálně však třikrát po sobě. Žadatel o zaměstnání musí zaměstnavateli předložit osobní doklad, rodný list, zprávu o lékařském vyetření a dokumenty / diplomy potvrzující dosažené vzdělání. Zákoník práce vyžaduje, aby individuální pracovní smlouva byla uzavřena písemně a v rumunském jazyce.

Mezi povinné náležitosti, které musí individuální pracovní smlouva obsahovat při dodržení ustanovení § 17 zákoníku práce, patří identifikační údaje zaměstnavatele a zaměstnance, doba trvání smlouvy, název pracovní pozice a v souladu s rumunskou klasifikací prací a také popis práce, dále výše mzdy, periodicita výplaty a způsob výplaty, dny dovolené a jiné druhy volna, trvání a podmínky případné zkušební doby. Lékařská prohlídka před uzavřením pracovní smlouvy je povinná. Při nesplnění této povinnosti musí zaměstnavatel pracovní smlouvu vypovědět. V důsledku nedodržení tohoto ustanovení můžou být vůči zaměstnavateli uplatněny sankce. Po uzavření pracovní smlouvy mají všichni zaměstnanci (rezidenti, nerezidenti z EU nebo třetích zemí) ve vztahu k rumunskému zaměstnavateli stejná práva a povinnosti.

K 1. lednu 2025 je minimální hrubá měsíční mzda v Rumunsku 4 050 RON, což je přibližně 814 EUR. To odpovídá hodinové sazbě 24,5 RON na základě standardního pracovního měsíce o délce 168 hodin. Zaměstnavatelé nemohou zaměstnancům vyplácet minimální hrubou základní mzdu déle než 24 měsíců. Na počátku roku 2025 činil průměrný měsíční plat v Rumunsku přibližně 8 910 RON (1 780 EUR) hrubého a 5 328 RON (1 065 EUR) čistého. Plat se v jednotlivých odvětvích výrazně liší, přičemž nejvyšší mzdy nabízí IT a finance, zatímco pohostinství a maloobchod mívají nižší výdělky.

Zaměstnavatel je povinen za své zaměstnance vypočítat, srazit a odvést z jejich hrubé mzdy měsíčně pojistné na sociální zabezpečení 10 %, na zdravotní zabezpečení 10 % a daň z příjmu fyzických osob 25 %. K tomu zaměstnavatel hradí za zaměstnance pracovní pojištění odpovídající 2,5 % hrubé mzdy.

Obvyklá délka pracovní doby je 8 hodin denně a 40 hodin týdně, zpravidla pondělí až pátek, se dvěma dny odpočinku, obvykle sobotou a nedělí. Platí pravidlo, že maximální týdenní pracovní doba nesmí přesáhnout 48 hodin týdně včetně přesčasů. Zaměstnanci mají podle ustanovení zákoníku práce nárok na minimálně 20 pracovních dnů dovolené v roce.

Aktuální přehled odpovídající legislativy: Zákon č. 53/2003 (Rumunský zákoník práce), Zákon č. 16/2017 o vysílání zaměstnanců v rámci poskytování nadnárodních služeb, Vyhláška Ministerstva práce č. 2171/2022 o schválení rámcového vzoru individuální pracovní smlouvy, Zákon č. 227/2015 Sb. o daních ve znění pozdějších změn a doplňků, Zákon č. 202/2002 o rovnosti šancí žen a mužů, Usnesení vlády č. 900/2023 o stanovení minimální hrubé základní mzdy, Mimořádné nařízení vlády č. 93/2023 stanovení minimální hrubé základní mzdy pro odvětví stavebnictví, zemědělství a potravinářství, Zákon č. 319/2006 Sb. o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů.

5.9 Veletrhy a akce

Největší organizátor veletrhů v Rumunsku je ROMEXPO.

Organizaci veletrhů a akcí lze sledovat také přes Obchodní komoru Rumunska.

Nejvýznamnější mezinárodní veletrhy:

- ConstructExpo - stavebnictví
- Romtherm - topná, chladicí, klimatizační a izolační zařízení
- Railway Days - technologie v kolejové dopravě
- Food Expo & Carnexpo - potravinářství a masný průmysl
- Black Sea Defence, Aerospace & Security International Exhibition - obranný a bezpečnostní průmysl (nejvýznamnější veletrh svého druhu na Balkáně. Koná se každé dva roky. Nejbližší ročník proběhne v květnu 2026.
- Agromalim (Arad) - zemědělství, potravinářský průmysl, obaly a související služby
- Rommedica - zdravotnické vybavení a nástroje, farmaceutický průmysl
- Denta - vybavení, materiály a technologie pro stomatologii
- Indagra - zemědělství, zahradnictví, vinařství, živočišná výroba a potravinářský průmysl

6 Kontakty

Podkapitoly:

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Rumunsku

Nachází se v městském centru Bukurešti. Hlavním orientačním bodem je kruhový objezd Piata Universitatii u hotelu Intercontinental. Budova úřadu stojí vedle pravoslavného kostela (Biserica Rusa). Z letiště jezdí MHD, bus č. 783, který jezdí přímo z letiště do centra Bukurešti (na náměstí Universitate).

Adresa: Strada Ion Ghica 11, 030045 Bucuresti, Sector 3
Tel.: +40 213 039 230
E-mail: bucharest@mzv.gov.cz
Web: mzv.gov.cz/bucharest
Otevírací hodiny: pondělí–pátek 8:30–17:00

Ekonomický úsek
Tel.: +40 213 039 243
E-mail: bucharest.commerce@mzv.gov.cz

Konzulární úsek:
Tel. +40 213 039 232
E-mail: bucharest.consulate@mzv.gov.cz
Úřední hodiny Po, St, Čt 8:30–11:30
Stálá služba: mobil +40 744 365 646 (pracovní dny 16:30–8:00, víkendy a svátky)

České Centrum Bukurešť
Vedoucí: Robin Ujfaluši
Adresa: Strada Ion Ghica 11, 030045 Bucuresti, Sector 3
Tel.: +40 213 039 230
E-mail: ccbucuresti@czech.cz

Kancelář CzechTrade
Vedoucí: Vojtěch Rejmíš
Adresa: Strada Ion Ghica 11, 030045 Bucuresti, Sector 3
E-mail: vojtech.rejmis@czechtrade.cz
Web: www.czechtrade.cz/rumunsko

Honorární konzulát České republiky v Temešváru
Vedoucí: Ştefan Moţec, honorární konzul
Adresa: Piaţa Plevnei, nr. 7, apt. 1, 300 195 Timişoara, Romania
Tel.: +40 356 179 038
E-mail: Timisoara@honorary.mzv.cz / stefan.motec@avocatmotec.ro
Provozní hodiny úřadu: úterý a čtvrtek 14:00-16:00
Pohotovostní telefon pouze pro případy nouze českých občanů (mimo úřední hodiny) je +40 726 121 219.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- Záchranka, policie, požárnici: +40 112
- Infolinka: +40 1931

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- Prezident - Preşedintele României
- Vláda - Guvernul României
- Ministerstvo zahraničních věcí - Ministerul afacerilor externe
- Ministerstvo vnitra - Ministerul afacerilorinterne
- Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova - Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale
- Ministerstvo národní obrany - Ministerul apărării naţionale
- Ministerstvo rozvoje, veřejných prací a správy - Ministerul dezvoltării regionale
- Ministerstvo ekonomiky, digitalizace, podnikání a cestovního ruchu - Ministerul economiei, antreprenoriatului si turismului
- Ministerstvo energetiky - Ministerul energiei
- Ministerstvo financí - Ministerul finanţelor
- Ministerstvo pro investice a evropské projekty - Ministerul investitiilor si proiectelor europene
- Ministerstvo spravedlnosti - Ministerul justiţiei
- Ministerstvo životného prostředí, vody a lesů - Ministerul mediului
- Ministerstvo práce, rodiny, mládeže a sociální solidarity - Ministerul muncii si solidaritatii sociale
- Ministerstvo zdravotnictví - Ministerul sănătăţii
- Ministerstvo dopravy a infrastruktury - Ministerul transporturilor si infrastructurii
- Národní výzkumný úřad – Ministerul cercetarii, inovarii si digitalizarii
- Rumunská obchodní a průmyslová komora - Camera de Comerţ şi Industrie
- Privatizační agentura AAAS - Autoritatea pentru administrarea activelor statului
- Agentura pro platby a intervence v zemědělství - Agenţia de Plăţi şi Intervenţie pentru Agricultură
- Agentura pro ochranu spotřebitele - Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor
- Úřad pro hospodářskou soutěž - Consiliul Concurenţei
- Patentový úřad - Oficiul de Stat pentru Invenţii şi Mărci
- Komise pro jadernou bezpečnost - Comisia Naţională pentru Controlul Activităţilor Nucleare (CNCAN)
- Celní správa - Autoritatea Vamală Română
- Katalog rumunských firem - Doing Business
- Národní obchodní rejstřík - Oficiul Naţional al Registrului Comerţului
- Národní úřad pro správu a regulaci komunikací - Acasă - ANCOM
- Finanční a burzovní - Stock Exchange
- Úřad pro finanční dohled - Autoritatea de Supraveghere Financiară
- Národní banka Rumunska - Banca Nationala Romana(BNR)
- Systém veřejných zakízek - Sistemul Electronic de Achiziţii Publice
- Daňová správa - Agentia Nationala deAdministratie Fiscala (ANAF)
- Národní energetický regulační úřad - Autoritatea Naţională de Reglementare în Energie (ANRE)